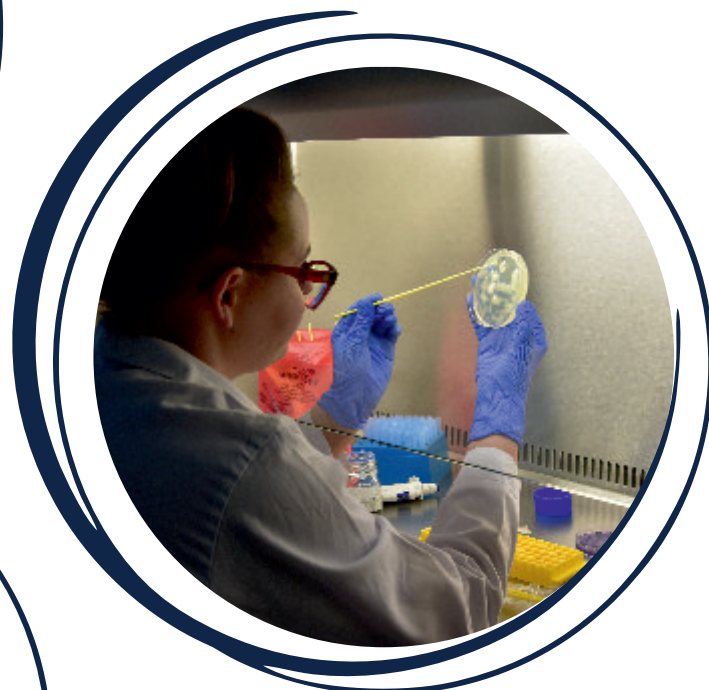

Państwowa Inspekcja
Ochrony Roślin i Nasiennictwa

PIORIN

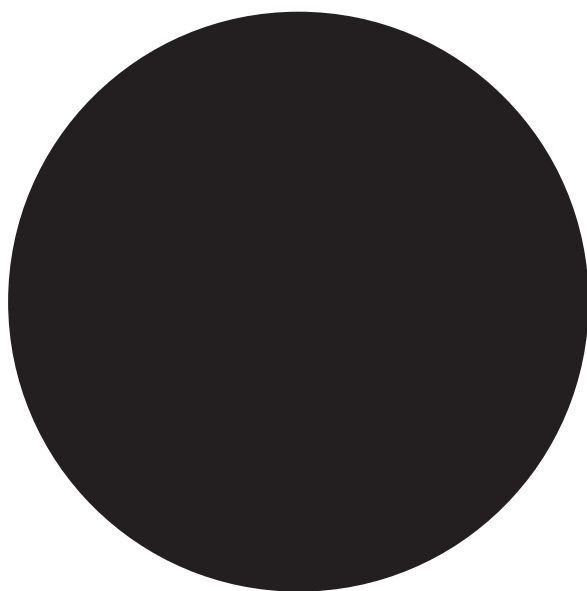
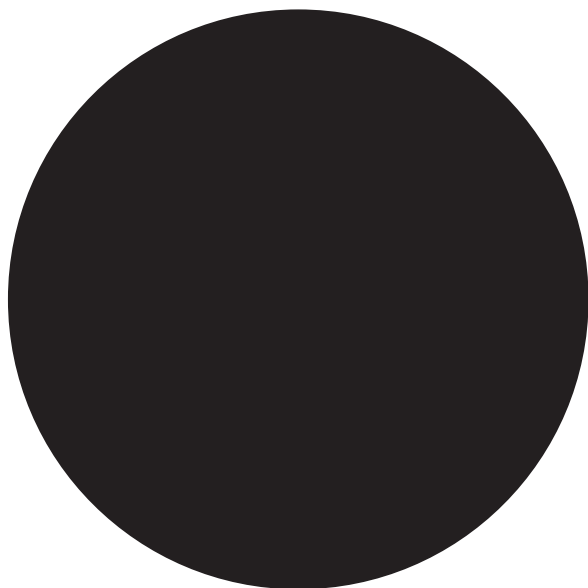
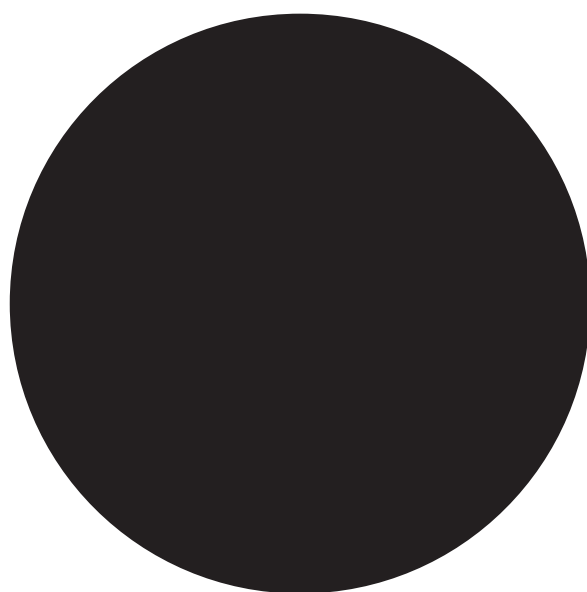
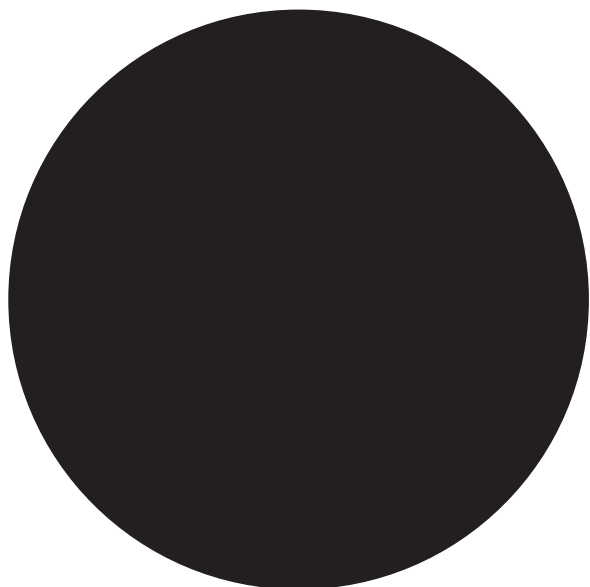

2023

INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
PAŃSTWOWEJ INSPEKCJI
OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA

PIORIN

PIORIN

Pełny tekst sprawozdania z działalności
Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w 2023 roku do pobrania

po zeskanowaniu
kodu QR

lub

bezpośrednio pod
adresem strony internetowej

<https://www.gov.pl/piorin/sprawozdania-z-dzialalnosci-piorin>

Stanisław Piątek

Przekazuję Państwu informację o działalności Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa w 2023 r. Jestem przekonany, że zarówno skrócona wersja drukowana, jak też pełne sprawozdanie w postaci elektronicznej, będą dla czytelników dobrym źródłem informacji o stanie zdrowia roślin w Polsce, nadzorze nad importem i eksportem towarów roślinnych, o wytwarzaniu i ocenie materiału siewnego, a także o kontroli nawozów oraz środków ochrony roślin. Dostarczy również wiedzy na temat prowadzonych inspekcji oraz badań laboratoryjnych.

Upływający rok był kolejnym okresem wdrażania „Strategii Rozwoju Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa na lata 2022-27”. Szczególną wagę przykładana ona do zwiększania innowacyjności Inspekcji, efektywności i sprawności jej działania. Na podkreślenie zasługuje, że w 2023 r.

stworzono podstawy prawne do zastosowania bezzałogowych statków powietrznych (BSP) oraz technik teledetekcji w ocenie polowej plantacji nasiennych. Coraz szersze wykorzystanie dronów przez inspektorów PIORiN pozwala zmniejszyć pracochłonność i zwiększyć dokładność wykonywanych czynności. Innowacje technologiczne dają doskonałe wyniki w laboratoriach Inspekcji. W ostatnim roku wzbogaciły się one o kolejne urządzenia PCR, pozwalające na identyfikację agrofagów metodami molekularnymi, a w badaniach GMO zastosowano wysokowydajnego biorobota, który zwielokrotnił szybkość badania materiału roślinnego na obecność modyfikacji genetycznych. Z kolei zakup nowych chromatografów wspiera badania pozostałości środków ochrony roślin w płodach rolnych.

Rok 2023 był pełen wyzwań związanych z destabilizacją rynków rolnych w wyniku rosyjskiej agresji na Ukrainę. PIORiN podejmowała działania mające na celu zapewnienie permanentnej kontroli importowanych roślin i produktów roślinnych, ale także zapewnienie płynnej certyfikacji eksportowej. Wprowadzone usprawnienia pozwoliły na wydawanie świadectw fitosanitarnych i osiągnięcie wolumenów sięgających 1 mln ton zbóż, eksportowanych miesięcznie z polskich portów morskich.

Inspekcja była aktywna na arenie międzynarodowej, uczestnicząc między innymi we wspólnej z Europejskim Urzędem ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) i Komisją Europejską akcji „Silver Axe”, mającej na celu walkę z przemytem nielegalnych środków ochrony roślin. W wyniku wspólnych działań w 2023 r. zatrzymano 2 040 ton pestycydów, a od początku trwania operacji „Silver Axe” przechwycono łącznie 6 961 ton nielegalnych i podrobionych środków ochrony roślin.

W ubiegłym roku prowadzono intensywne działania, mające na celu otwieranie nowych rynków zbytu dla polskich towarów rolnych. Inspekcja przyjmowała audytorów m.in. z Wietnamu, Chin oraz Wenezueli, aby udowodnić skuteczny nadzór i uzyskać dla polskich rolników możliwość eksportu produktów do tych krajów. Swoją audyt przeprowadziła też Komisja Europejska. Polska również miała okazję zaprezentować swoje kompetencje w dziedzinie audytu, bowiem Referencyjne Laboratorium Nasienne gościło audytorów z całego świata, zrzeszonych w Międzynarodowym Związku Oceny Nasion (ISTA).

Składam serdeczne podziękowania wszystkim pracownikom Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, za dobre i rzetelne wykonywanie swoich zadań. Dziękuję również rolnikom, przedsiębiorcom, a także osobom, które nie szczędziły Inspekcji krytycznych uwag, bowiem dzięki Wam możemy poprawiać niedociągnięcia i doskonalić naszą działalność.

Dziękuję i zapraszam do współpracy

Andrzej Chodkowski

Andrzej Chodkowski
Główny Inspektor

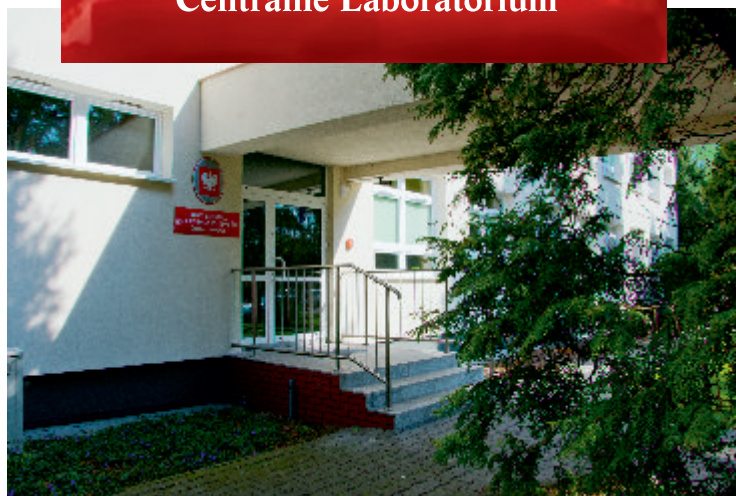
GDZIE JESTEŚMY

**GŁÓWNY INSPEKTORAT
OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA**

**GŁÓWNY INSPEKTORAT
OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA**
al. Jana Pawła II 11
00-828 Warszawa

**GŁÓWNY INSPEKTORAT
OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA**
Centralne Laboratorium

**GŁÓWNY INSPEKTORAT
OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA**
Centralne Laboratorium
ul. Żwirki i Wigury 73
87-100 Toruń

W INTERNECIE
www.gov.pl/piorin

NA FACEBOOKU
facebook.com/pioringovpl

NA X
x.com/pioringovpl

NA INSTAGRAMIE
instagram.com/pioringovpl

NA YOUTUBIE
youtube.com/@piorin

GI - GŁÓWNY INSPEKTORAT OCHRONY
ROŚLIN I NASIENICTWA
WI - WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY
ROŚLIN I NASIENICTWA

Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa (PIORiN) na podstawie postanowień prawa międzynarodowego i przepisów krajowych pełni funkcję urzędowej służby ochrony roślin.

PAŃSTWOWA INSPEKCJA OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA

- Ochrona fitosanitarna
- Rozwój eksportu
- Kwalifikacja materiału siewnego
- Kontrola przestrzegania zakazu stosowania materiału siewnego GMO
- Działanie na rzecz rolników i przedsiębiorców
- Bezpieczne stosowanie środków ochrony roślin
- Kontrola nawozów i środków wspomagających uprawę roślin
- Integrowana Produkcja
- Nowoczesna diagnostyka laboratoryjna

Misją PIORiN jest wspieranie polskiej gospodarki i zapewnienie bezpieczeństwa konsumentów.

CELE MERYTORYCZNE

- Bezpieczny obrót krajowy i międzynarodowy towarami roślinnymi
- Zapewnienie właściwego poziomu zdrowotności upraw
- Zagwarantowanie odpowiedniej jakości materiału siewnego
- Prawidłowy obrót i stosowanie środków ochrony roślin oraz nadzorowanie obrotu nawozami i środkami wspomagającymi uprawę roślin

ZDROWIE ROŚLIN

- Ponad 43 tys. ha upraw roślin, 400 tys. ton, 325 mln sztuk, 1,3 mln m³ roślin, produktów roślinnych i przedmiotów poddanych kontrolom
- Kontrole pod kątem 71 agrofagów kwarantannowych i agrofagów objętych środkami
- 590 decyzji administracyjnych wydanych w sprawie zwalczania agrofagów kwarantannowych i objętych środkami
- 4 223 przeprowadzone kontrole wykonania decyzji
- 54 310 podmiotów profesjonalnych zarejestrowanych ze względów fitosanitarnych
- 5 307 podmiotów profesjonalnych upoważnionych do wydawania paszportów roślin
- 1 114 161 wydanych paszportów roślin
- 32 394 paszporty roślin (12 984 tony) dla ziemniaków towarowych przemieszczanych do innych państw członkowskich UE

Agnieszka Sahajdak

Dyrektor Biura Nadzoru Fitosanitarnego i Współpracy Międzynarodowej

Skuteczny nadzór nad zdrowiem roślin jest kluczowym elementem dla zapewnienia bezpieczeństwa fitosanitarnego kraju oraz umożliwienia producentom i przedsiębiorcom obrotu handlowego towarami pochodzenia roślinnego, zarówno na rynku unijnym, w tym krajowym, jak również w ramach wymiany, tj. eksportu i importu, z krajami nienależącymi do Unii.

KONTROLA EKSPORTU I IMPORTU

KONTROLA EKSPORTU

Wydano **46 292** świadectwa fitosanitarne
– umożliwiony eksport

- 5 211 361 ton
- 55 688 014 sztuk
- 1 248 687 m³

towarów do **132 państw**.

Główne kierunki eksportu:

Ukraina, Białoruś, Egipt, Kazachstan, Indie, Wielka Brytania

KONTROLA IMPORTU

Granicznej kontroli fitosanitarnej poddano **49 367** przesyłek, w tym **428** przesyłek zostało zakwestionowanych i niedopuszczonych do wwozu do UE. Najwięcej kontroli wykonano dla drewnianych materiałów opakowaniowych (DMO), które są wykorzystane w transporcie wielu towarów.

Najwięcej skontrolowanych przesyłek sprowadzono z **Chin, Indii i Ukrainy**.

NASIENICTWO

Anna Kraśniewska

Dyrektor Biura Nasiennictwa

Materiał siewny jest pierwszym ogniwem w łańcuchu żywieniowym, mającym bezpośredni wpływ na produkcję żywności. Działania Inspektorów w terenie i analityków nasiennych w zakresie nadzoru nad prowadzoną w kraju produkcją oraz obrotem materiałem siewnym przez przedsiębiorców, rolników i dostawców mają istotny wpływ na realną poprawę bezpieczeństwa i zdrowia społeczeństwa.

- 139 349 ha plantacji nasiennych i 385 226 ton materiału siewnego roślin rolniczych i warzywnych oraz 124 822 tony sadzeniaków ziemniaka objętych oceną
- 7 676 wystawionych świadectw oceny laboratoryjnej (kwalifikacji) i 1 250 świadectw mieszanek materiału siewnego przez laboratoria urzędowe
- 23 673 informacje o wynikach badania oraz dyskwalifikacji materiału siewnego
- 311 wystawionych międzynarodowych świadectw ISTA ("orange")
- 31 624 prób ocenionych laboratoryjnie
- Nadzór nad pomiotami akredytowanymi:
 - 372 kwalifikatorami
 - 359 próbobiorcami materiału siewnego roślin rolniczych (z wyłączeniem sadzeniaków ziemniaka) i warzywnych
 - 31 laboratoriami akredytowanymi
- 551,42 ha upraw kwalifikowanego i elitarnego materiału szkółkarskiego roślin sadowniczych
- 10 461 kontroli u 9 397 podmiotów prowadzących obrót materiałem siewnym
- 1 959 505 wydanych etykiet materiału siewnego w tym 39 208 etykiet OECD
- Nadzór nad 88 podmiotami upoważnionymi do wypełniania urzędowych etykiet oraz 150 podmiotami upoważnionymi do wydawania urzędowych etykiet, w tym 78 podmiotami upoważnionymi do wydawania etykiet dla materiału szkółkarskiego
- 219 kontroli u przedsiębiorców i dostawców przywożących materiał siewny z państw trzecich

KONTROLA UPRAW GMO

- 2 618 kontroli upraw pod kątem obecności GMO (kukurydza, rzepak, soja), w tym:
 - 471 kontroli partii materiału siewnego
 - 658 kontroli plantacji nasiennych
 - 1 489 kontroli plantacji produkcyjnych

ROLNICTWO EKOLOGICZNE

- 12 aktualizacji wykazu ekologicznego materiału do siewu i sadzenia
- 4 617 pozwoleń w sprawie zastosowania nieekologicznego materiału siewnego w rolnictwie ekologicznym

KONTROLA UPRAW WINOROŚLI

- 224 kontrole upraw winorośli przeznaczonych do produkcji wina, o powierzchni 335,21 ha

WPROWADZANIE DO OBROTU ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

- 7 963 nadzorowanych punktów sprzedaży środków ochrony roślin
- 4 334 przeprowadzonych kontroli wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin
- 310 przebadanych próbek środków ochrony roślin
- Udział w międzynarodowej operacji Silver Axe w zakresie zwalczania nielegalnych środków ochrony roślin koordynowanej przez EUROPOL
- Nadzór nad reklamą środków ochrony roślin

Joanna Tumińska

Dyrektor Biuro Ochrony
Roślin i Nawozów

Naszym celem jest zapewnienie skutecznego nadzoru nad wprowadzeniem do obrotu i stosowaniem środków ochrony roślin oraz udostępnianiem produktów nawozowych i eliminowanie zagrożeń dla zdrowia ludzi, zwierząt i środowiska.

STOSOWANIE ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN

- 21 051 przeprowadzonych kontroli stosowania środków ochrony roślin, najwięcej w woj. mazowieckim i lubelskim
- 3 719 przebadanych próbek pod kątem pozostałości środków ochrony roślin
- 78 494 opryskiwaczy i innych sprzętów przebadanych w jednostkach nadzorowanych przez PIORiN
- 99 881 osób przeszkolonych w zakresie środków ochrony roślin w jednostkach nadzorowanych przez PIORiN
- Certyfikacja systemu jakości żywności Integrowana Produkcja
- 4 777 nadzorowanych doświadczeń skuteczności działania środków ochrony roślin
- 2 500 przeprowadzonych ankiet w zakresie statystyki zużycia środków ochrony roślin
- Udział w systemie wczesnego ostrzeżenia o niebezpiecznej żywności i paszach RASFF

NAWOZY I ŚRODKI WSPOMAGAJĄCE UPRAWĘ ROŚLIN

- Kontrola nawozów, podłoży, środków poprawiających właściwości gleby, stymulatorów wzrostu
- Kontrola udostępniania produktów nawozowych UE i nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE”
- 1 551 skontrolowanych podmiotów
- 8 620 skontrolowanych partii produktów
- 336 743 ton poddanych kontroli
- 240 próbek zbadanych w laboratoriach
- Ocena produktów w ramach wzajemnego uznawania
- Udział w systemie wymiany informacji ICSMS

DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA

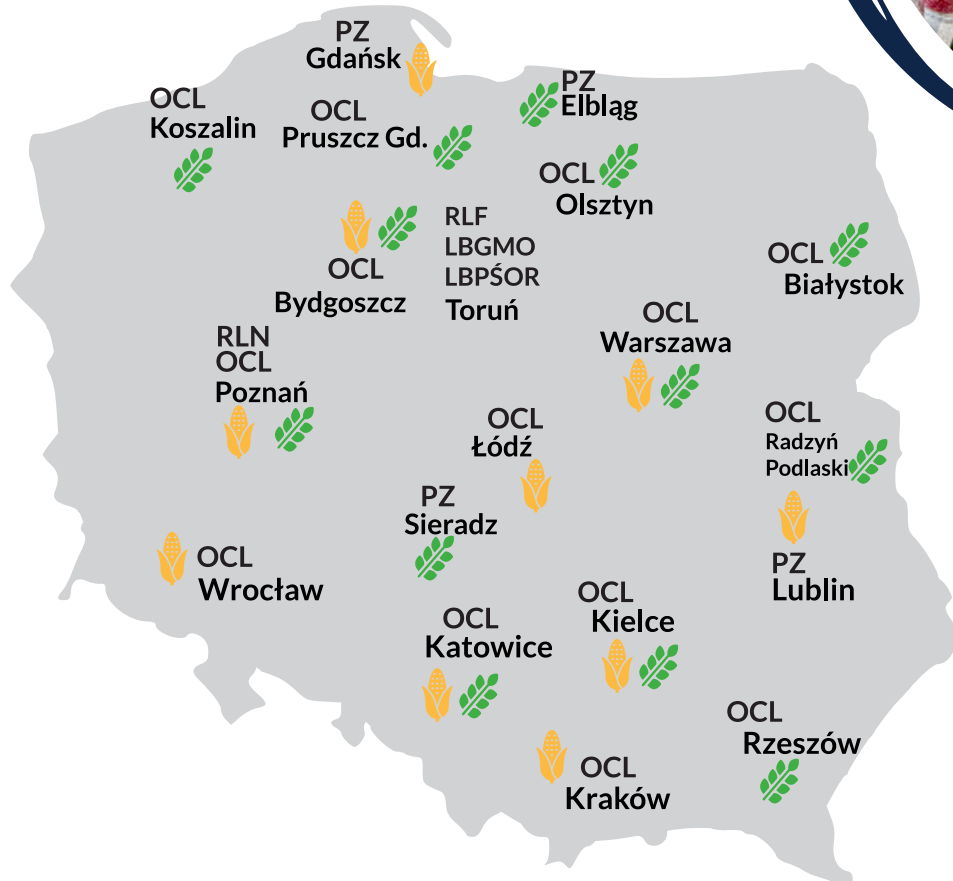
- 91 666 próbek roślin, produktów roślinnych i podłoży uprawowych (161 560 analiz) przebadanych pod kątem obecności organizmów szkodliwych dla roślin
- 31 052 próbek (72 679 analizy) poddano badaniom w zakresie laboratoryjnej oceny materiału siewnego
- 2622 próbki materiału roślinnego (21 315 analiz) przebadano w ramach kontroli upraw pod kątem obecności modyfikacji genetycznych
- 600 próbek owoców i warzyw (2 451 analiz) poddano badaniom pod kątem obecności pozostałości środków ochrony roślin

Sylwia Jurkiewicz

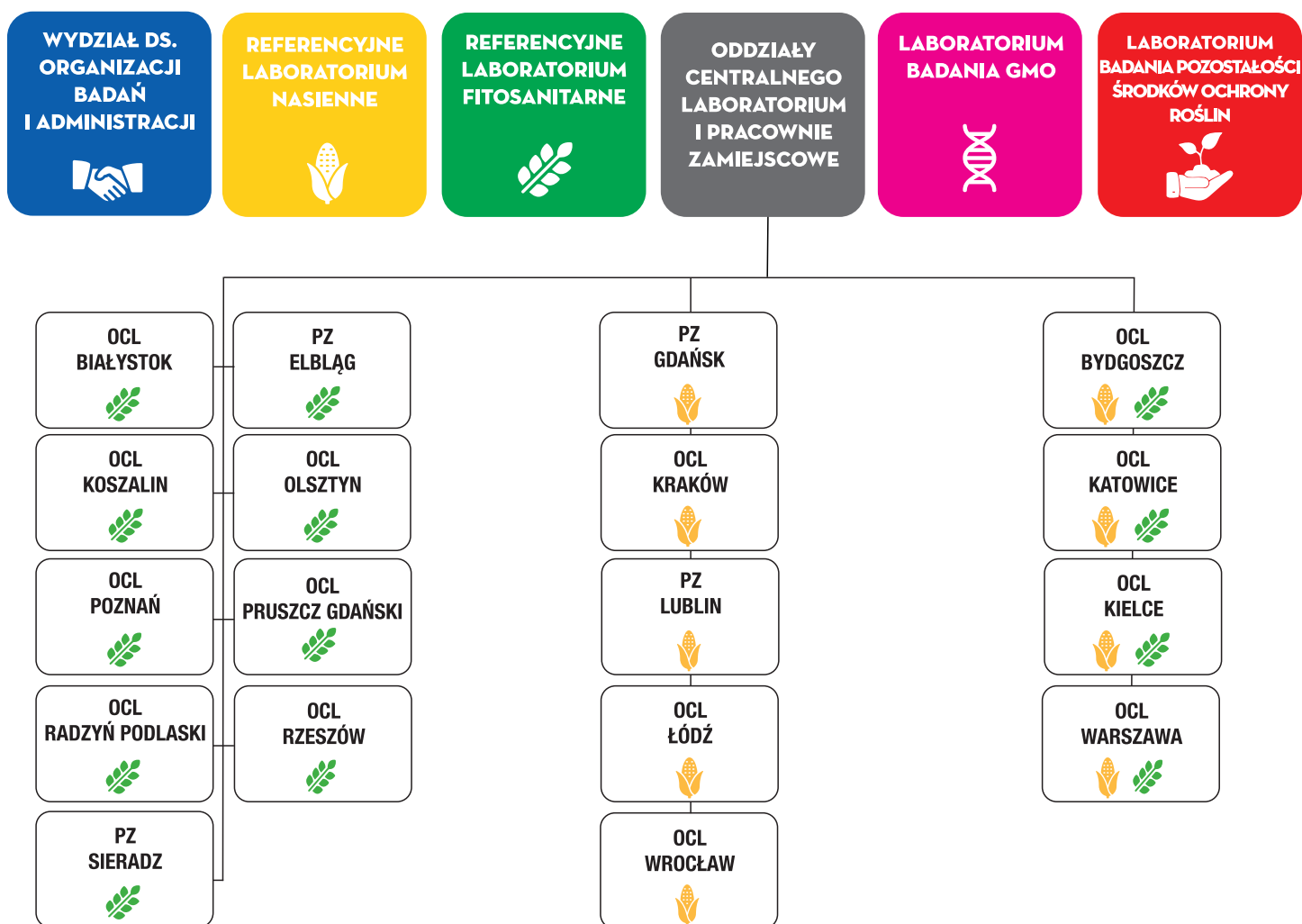
Dyrektor
Centralnego Laboratorium

W odpowiedzi na zmieniające się przepisy prawa i potrzeby klientów, w niektórych obszarach badań wdrożono elastyczny zakres akredytacji dający laboratorium możliwość reagowania na potrzeby swoich klientów poprzez modyfikowanie lub włączanie dodatkowych metod do swojego zakresu akredytacji bez konieczności każdorazowego informowania Polskiego Centrum Akredytacji.

- PRACOWNIA OCENY NASION
- PRACOWNIA FITOSANITARNA
- RLF - REFERENCYJNE LABORATORIUM FITOSANITARNE
- LBGMO - LABORATORIUM BADANIA GMO
- LBPŚOR - LABORATORIUM BADANIA POZOSTAŁOŚCI ŚRODKÓW OCHRONY ROŚLIN
- RLN - REFERENCYJNE LABORATORIUM NASIENNE
- OCL - ODDZIAŁ CENTRALNEGO LABORATORIUM
- PZ - PRACOWNIA ZAMIEJSCOWA

CENTRALNE LABORATORIUM

BAZA LABORATORYJNA

Skonsolidowana baza diagnostyczna Centralnego Laboratorium, w której skład wchodzi: Referencyjne Laboratorium Fitosanitarne (RLF), Referencyjne Laboratorium Nasienne (RLN), Laboratorium Badania Pozostałości Środków Ochrony Roślin (LBPŚOR), Laboratorium Badania GMO (LBGMO) oraz Oddziały Centralnego Laboratorium (OCL), stanowi istotne wsparcie dla działalności kontrolnej Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa. Wysoki poziom świadczonych usług przez jednostki Centralnego Laboratorium potwierdzają certyfikaty Polskiego Centrum Akredytacji oraz ISTA. Laboratoria Głównego Inspektoratu dzięki dobrze wyposażonej bazie technicznej oraz wysoce wykwalifikowanej kadrze oferują najnowocześniejsze metody badawcze.

- W 2023r. jednostki Centralnego Laboratorium GIORiN zostały wyposażone w szereg urządzeń, umożliwiających sprawne przeprowadzanie badań z wykorzystaniem najnowszych technik badawczych.
- W obszarze zdrowia roślin wprowadzenie metody opartej na biologii molekularnej (PCR/RFLP) pozwoliło na spełnienie wymagań określonych w międzynarodowych protokołach diagnostycznych, a tym samym umożliwiło rozszerzenie zakresu badań laboratoryjnych o kolejne metody objęte akredytacją PCA.
- Referencyjne Laboratorium Nasienne dzięki zakupowi wysokiej klasy specjalistycznego mikroskopu cyfrowego uzyskało możliwość szybkiej i sprawnej oceny materiału siewnego oraz wykonywania wysokiej klasy zdjęć dokumentujących badany materiał. Mikroskop cyfrowy zostanie wykorzystany do tworzonej cyfrowej bazy obrazów nasion, która pozwoli na sprawne i szybkie dokonanie identyfikacji obiektu badań.
- Laboratorium Badania GMO w celu usprawnienia i udoskonalenia przebiegu procesu badawczego oraz zwiększenia ilości wykonywanych analiz wprowadziło do rutynowych badań automatyczne stacje pipetujące usprawniające wykonanie izolacji genomowego DNA i przygotowania reakcji PCR/Real-time.
- Laboratorium Badania Pozostałości Środków Ochrony Roślin powiększyło zasoby sprzętowe o dwa nowoczesne chromatografy: chromatograf ciekłowy sprzężony ze spektrometrem mas (LC-MS/MS) oraz chromatograf gazowy sprzężony ze spektrometrem mas (GC-MS/MS). Pozyskanie tych specjalistycznych przyrządów pomiarowych pozwoli istotnie zwiększyć zakres badanych substancji oraz zapewni płynną i terminową realizację badań spełniając najwyższe standardy w tej dziedzinie.
- RLF i RLN pełniące rolę koordynującą działalność diagnostyczną Oddziałów Centralnego Laboratorium przeprowadziły szkolenia praktyczne w zakresie diagnostyki oraz zorganizowały badania biegłości w wyniku których zostały potwierdzone kompetencje pracowników OCL.
- Laboratoria Referencyjne wzięły również udział w badaniach biegłości zorganizowanych przez EURL oraz ISTA. Kompetencje LBPŚOR oraz LBGMO zostały potwierdzone poprzez udział w komercyjnych badaniach biegłości

W roku 2023 kontynuowano realizację „Strategii Rozwoju PIORiN na lata 2022-2027” – dokumentu zawierającego cele strategiczne oraz główne programy działania, dzięki którym Inspekcja skutecznie realizuje swoją misję, jaką jest wspieranie polskiej gospodarki i zapewnienie bezpieczeństwa konsumentów.

Strategia PIORiN zakłada stałe wdrażanie innowacyjnych rozwiązań, które czynią pracę Inspekcji efektywniejszą, a jednocześnie pozwolą jej wyjść naprzeciw oczekiwaniom rolników. Oprócz tego, zwiększone zastosowanie nowoczesnych technologii daje wymierny efekt w postaci wzrostu konkurencyjności polskich produktów rolnych pochodzenia roślinnego poprzez skuteczne reagowanie na wymagania importowe nowych odbiorców.

Strategia ma dla Inspekcji znaczenie kluczowe. Uporządkowanie celów i potrzeb ułatwia realizację zadań statutowych. Uporządkowanie procesów w formę strategii dało pracownikom Inspekcji asumpt do rozwoju i wzrost możliwości organizacyjnych, a także usprawniło obsługę interesariuszy. Jako jednostka budżetowa PIORiN nie ma zbyt wielu możliwości finansowania niespodziewanych potrzeb i dodatkowych zadań. Kierownictwo Inspekcji kompleksowo planuje kierunki, w których aktywnie poszukuje możliwości dywersyfikacji źródeł finansowania. Świadomość nadchodzących zmian i wynikających z tego potrzeb organizacyjnych, pozwala zaplanować wydatki i dostosować budżet do nowych wyzwań.

Innowacyjne rozwiązania wdrażane są w Inspekcji stopniowo. Przykładem takiego działania jest wykorzystanie bezzałogowych statków powietrznych (**BSP**), wyposażonych w profesjonalny sprzęt optyczny, co pozwala na większą skuteczność w identyfikacji plantacji nasiennej, ocenie jej stanu, a także weryfikacji powierzchni plantacji zgłoszonej do oceny. Drony wspomagają pracę kwalifikatora podczas sprawdzania wskazanej dla danego gatunku izolacji przestrzennej, określenia obszaru plantacji oraz powierzchni, które należy wyłączyć z oceny. W 2023 roku w rozporządzeniu MRiRW wprowadzone zostały zapisy, które umożliwiły inspektorom PIORiN stosowanie pomocniczo techniki teledetekcji i wykorzystywanie bezzałogowych statków powietrznych w trakcie czynności związanych z przeprowadzaniem oceny polowej. Corocznie organizowane są szkolenia doskonalące pracę z użyciem BSP oraz służące wymianie doświadczeń pomiędzy województwami. Obecnie pracownicy Inspekcji pracują także nad wykorzystaniem BSP podczas wykonywania innych zadań. Na koniec roku 2023 w Inspekcja dysponowała flotą **51 BSP** i posiadała **100** przeszkolonych pilotów **dronów**.

Duży nacisk nałożony jest również na rozwój narzędzi informatycznych oraz cyfryzację procesów realizowanych przez PIORiN. Efektem działania Strategii jest budowa e-usług dla klientów Inspekcji (np. **aplikacja dla próbobiorców**), modernizacja posiadanych systemów informatycznych (np. **ZSIORiN, LIMS**) i budowa nowych (np. **baza zezwoleń na stosowanie środków ochrony roślin**) oraz wdrażanie narzędzi IT w codziennej pracy inspektorów. Wymiernym efektem jest również stopniowe zastępowanie dokumentacji papierowej cyfrową, opatrzoną kwalifikowanymi podpisami elektronicznymi oraz jej dystrybucja drogą elektroniczną.

Jednym z efektów prac nad strategią jest powołanie **Rady ds. Innowacji**, która powstała jako efekt działań Grupy Roboczej. Wyznaczonym celem było stworzenie mechanizmu wdrażania w PIORiN rozwiązań innowacyjnych. W skład Grupy powołani zostali przedstawiciele Wojewódzkich Inspektoratów oraz Biur Głównego Inspektoratu. W trakcie spotkań Grupy została przedstawiona przykładowa propozycja modeli zarządzania procesami innowacji w organizacji, analiza potrzeb i możliwości Inspekcji, wstępnie wybrano optymalny model organizacyjnego zarządzania innowacjami oraz zaprezentowano schemat decyzyjny w zakresie innowacji.

Strategia jest dokumentem „żywym”, podlegającym okresowym analizom i aktualizacjom. Wprowadzane zmiany są wynikiem całorocznej pracy Grup Roboczych, pogłębionych analiz zadań i celów, jakie postawione zostały przed pracownikami Inspekcji.

INNOWACJE W INSPEKCJI

W 2023 roku doposażono laboratoria sieci diagnostycznej GIORiN w sprzęt niezbędny do prowadzenia analiz w oparciu o wyznaczone dla poszczególnych jednostek zadania i specjalizacje.

Laboratorium Badania Pozostałości Środków Ochrony Roślin wyposażone zostało w dwa nowoczesne chromatografy: **chromatograf cieczowy sprzężony ze spektrometrem mas** oraz **chromatograf gazowy sprzężony ze spektrometrem mas**. Referencyjne Laboratorium Nasienne otrzymało wysokiej klasy specjalistyczny **mikroskop cyfrowy**. Spośród zakupionych urządzeń dla laboratoriów fitosanitarnych wyróżnić należy **liofilizator** oraz **urządzenie do pomiaru stężenia DNA** dla Referencyjnego Laboratorium Fitosanitarnego.

Oddziały Centralnego Laboratorium doposażono w sprzęt umożliwiający wdrożenie w metody molekularnej detekcji i identyfikacji wirusów jakościowych ziemniaka bezpośrednio z bulw (m.in. **urządzenie do automatycznej homogenizacji oraz urządzenie do automatycznej izolacji**), zakup urządzeń umożliwiających wdrożenie metody molekularnej (test PCR) do rutynowych badań próbek bulw ziemniaka w kierunku obecności bakterii *Clavibacter sepedonicus*: **amplifikatory, termobloki, komory do PCR** oraz **systemy do dokumentacji żeli**.

Pozyskanie specjalistycznych przyrządów pomiarowych pozwala istotnie zwiększyć zakres badanych substancji. Ponadto zapewnia płynną i terminową realizację badań, spełniając najwyższe standardy w tej dziedzinie. W celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności ważne jest jak najszybsze uzyskiwanie wyników analiz laboratoryjnych, które stanowią podstawę do realizacji kontroli urzędowych prowadzonych przez PIORiN.

Sprawność realizacji badań i wiarygodność uzyskiwanych wyników przez wszystkie jednostki Centralnego Laboratorium ma kluczowe znaczenie dla zagwarantowania właściwego stanu zdrowotnego upraw w kraju oraz bezpieczeństwa fitosanitarnego zarówno w wewnętrznym, jak i międzynarodowym obrocie materiałem roślinnym.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Bydgoszczy realizuje projekt pn. „**Automatyczny próbobierz glebowy** zamontowany na pojeździe mechanicznym wspierający kontrole fitosanitarne”. Ma on na celu zastosowanie w pracy inspektorów nowego rozwiązania, które przyczyni się do zwiększenia precyzji i jakości pobierania próbek gleby, spowoduje ograniczenie wysiłku fizycznego podczas ręcznego pobierania próbek gleby i skrócenie czasu pracy inspektorów oraz umożliwi pobieranie gleby w różnych warunkach atmosferycznych na dużych obszarach.

Przedstawiciele Inspekcji uczestniczyli w pokazie pracy automatycznego próbobierza glebowego, podczas którego zapoznali się działaniem urządzenia do pobierania próbek w praktyce, a operatorzy sprzętu odpowiadali na zadane pytania. Omówiono typy pojazdów, na których najczęściej montowane są sondy do pobierania próbek gleby oraz procedury czyszczenia i dezynfekcji pojazdu wraz z sprzętem.

12 MAJA - MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ZDROWIA ROŚLIN

Rok 2020 został ogłoszony przez Organizację Narodów Zjednoczonych, Międzynarodowym Rokiem Zdrowia Roślin. Hasło przewodnie tego całorocznego święta brzmiało: „Chroniąc rośliny, chronisz życie”.

Obchody Międzynarodowego Roku Zdrowia Roślin były niepowtarzalną okazją do przypomnienia społeczeństwu, politykom i decydom na całym świecie, że rośliny są bardzo ważne dla naszego życia i jak wiele im zawdzięczamy. Pomogły zwrócić uwagę, że ochrona zdrowia roślin może przyczynić się do wyeliminowania głodu, zmniejszenia ubóstwa, ochrony środowiska i pobudzenia rozwoju gospodarczego.

W celu kontynuacji tej problematyki, 12 maja ustanowiono Międzynarodowym Dniem Zdrowia Roślin. To coroczne święto zdrowia roślin stało się doskonałym utrwaleniem idei Międzynarodowego Roku Zdrowia Roślin i kontynuacją uzyskanych efektów. Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa od 2022 roku jest zaangażowana w obchody Międzynarodowego Dnia Zdrowia Roślin, które uznała za swoje patronalne święto.

Inspekcja, która na co dzień stoi na straży zdrowia roślin, włącza się oczywiście we wszystkie działania związane ze zdrowiem roślin, inicjowane przez różne środowiska. Zadania realizowane przez PIORiN mają na celu zmniejszenie zagrożenia ze strony organizmów szkodliwych, eliminację negatywnych skutków wynikających z wymiany handlowej i stosowania środków ochrony roślin oraz nadzór nad produkcją materiału siewnego w pełni spełniającego wymagania zdrowotne i jakościowe.

Zadania i cele Inspekcji osiągnięte są poprzez prowadzenie działalności kontrolnej i diagnostycznej, jak również poprzez szeroko zakrojoną działalność edukacyjną nakierowaną na podnoszenie wiedzy z zakresu ochrony roślin i nasiennictwa.

MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ ZDROWIA ROŚLIN

EKSPERYMENTALNA PASIEKA GIORIN

Moda na pasieki na obszarach miejskich trwa już od kilku lat. Na całym świecie w miastach na dachach hoteli, restauracji czy urzędów pojawiają się ule, w przestrzeni publicznej stawiane są domki dla owadów i dzikich pszczół. Parki i skwery obsiewane są mieszankami roślin miododajnych, zamiast trawników powstają tzw. łąki kwietne, podczas gdy tereny wiejskie postrzegane są jako monokultura, a pszczoły narażone są tam na działanie środków ochrony roślin.

W 2017 roku, Główny Inspektorat Ochrony Roślin i Nasiennictwa podjął decyzję o umieszczeniu na terenie Centralnego Laboratorium w Toruniu, pasieki eksperymentalnej składającej się z 6 uli. Otoczenie pasieki zostało wcześniej odpowiednio przygotowane. Oprócz już istniejących nasadzeń dużych drzew liściastych, iglastych i owocowych, zasadzone zostały odpowiednie gatunki kwiatów miododajnych, powstała też mała sadzawka zapewniająca owadom stały dostęp do wody. Mimo obaw opiekuna pszczół, projekt przyjął się bardzo dobrze. Obserwacje potwierdzają, że pszczoły dostosowały się do warunków miejskich, a ich zachowania nie odbiegają od pasiek zlokalizowanych na terenach wiejskich.

Dokonywane co roku analizy pozyskanego miodu, wskazują na brak obecności pozostałości środków ochrony roślin, dzięki temu jest on w pełni bezpieczny dla konsumentów. Eksperyment wyraźnie pokazuje, że pszczoły miejskie są mniej narażone na zagrożenia związane z niewłaściwym stosowaniem środków ochrony roślin.

Ruch w pasiece eksperymentalnej GIORiN, można obserwować w relacji na żywo, na stronie internetowej PIORiN, w zakładce „Pszczoły w Inspekcji”.

**Państwowa Inspekcja
Ochrony Roślin i Nasiennictwa**

**PAŃSTWOWA INSPEKCJA
OCHRONY ROŚLIN I NASIENICTWA
al. Jana Pawła II 11, 00-828 Warszawa**

**telefon: 22 652 92 90
telefon: 22 652 92 91
www.gov.pl/piorin**